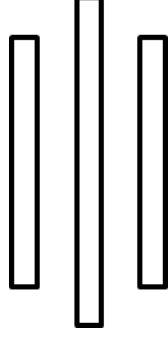
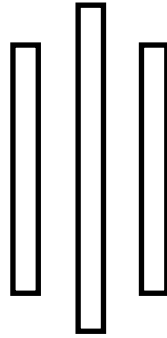

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका
सेमजोड, धादिङ

वार्षिक निति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०
२०७९ असार १० गते

नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको गाउँसभाका सभाध्यक्ष, गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु, अतिथि ज्यूहरु, सम्पूर्ण कर्मचारीहरु तथा उपस्थित सम्पूर्ण बुबा, आमा, दाजु भाई तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

संघीयताको मर्म तथा नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम स्थानीय सरकार सञ्चालन भएको ५ वर्ष पुरा भई पहिलो पटक निर्वाचित जन-प्रतिनिधिहरुको कार्यकाल समाप्त भई पुनःस्थानीय सरकारको निर्वाचन सम्पन्न भइसकेको यो समयमा हामी यहाँ आगामी आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछौं । यो पाँचौं वर्षमा स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरु, कर्मचारीहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, शिक्षकहरु, पत्रकारहरु र नागरिकहरुमा हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छौं । आगामी दिनमा पनि यस्तै सहयोग, सुभाबको अपेक्षा गर्दछौं ।

स्थानीय सरकारको हाल सम्मको विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहलाई पक्कै पनि यहाँहरुले मूल्यांकन गर्नु भएको छ । मलाई लाग्छ, आम सर्वसाधारण जनताले परिवर्तनको महसुस गर्नुभएको छ ।

नेपाल सरकारले स्थानीय तह क्षमता मूल्यांकन कार्यविधि, २०७८ तयार गरी सो अनुरूप प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगबाट स्थानीय तहमा बजेट बाडँफाड गर्ने नीति लिइए बमोजिम हामीले पनि उक्त परिधि भित्र रही हाम्रो सिमीत स्रोत साधनबाट जनताका महत्वपूर्ण अपेक्षालाई समेट्नु पर्ने चुनौती छ । तथापि “गाउँ-गाउँमा सिंहदरवार” भन्ने गरेको भनाई जस्तै स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्र भित्र पर्ने सेवा सर्वसाधारण समक्ष पुऱ्याई सहज रुपमा आवधिक निर्वाचन मार्फत् नयाँ नेतृत्व हस्तान्तरण गर्नु पर्ने चुनौती र अवसर समेत हामीलाई प्राप्त भएको अवस्था छ । हाल सम्म प्राप्त राजनैतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा भौतिक उपलब्धिहरुलाई संस्थागत गर्दै आगामी वर्षहरुमा सहकार्य, समन्वयका साथ गाउँपालिकालाई अगाडी बढाउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु:

अब म यस नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको चालु आ.व. २०७९/०८० मा सम्पादान गरिने क्रियाकलापको मुख्य-मुख्य बुँदाहरुलाई छोटकरी रुपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने नागरिकहरुको मृत्यु भएमा मृत्यु भएका नागरिकको अन्तिम दाहसंस्कार र आफ्नो रीतिरीवाज र परम्परा अनुसार काजक्रिया गर्न गाउँपालिकाबाट प्रत्येक मृतकको परिवारलाई बराबर रकम रु १००००/- दिने निर्णय गरी कार्यन्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको भवन निर्माण सम्पन्न गरी सेवा ग्राहीहरुलाई एउटै ढोकाबाट सेवा प्रदान गर्न सक्ने गरी कार्यालय व्यवस्थापन गर्ने छु । गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवालाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाइने छ ।
- गाउँपालिका भित्र एकीकृत सम्पत्ति कर लगाई करको दर कम र दायरा फराकिलो बनाई प्रगतिशिल करको आवधारणा अनुसार अगाडी बढी आन्तरिक आय वृद्धिमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा सडक पहुँचलाई सहज बनाउन हाल संचालनमा रहेका सम्पूर्ण सडकलाई धुलो र हिलो मुक्त बनाइने, शाखा सडक पनि खण्डस्मीथ गरिने र रिङरोड निर्माण गरिने छ ।

- गाउँपालिका भवन निर्माण दुर्त गतिमा अगाडी बढिरहेको र निर्माण कार्यको अन्तिम चरणमा रहेकोले अब यसै आ.व. देखि सम्पूर्ण सेवा प्रवाह एकद्वारबाटै दिन सकिने गरी प्रशासनिक कार्यकक्षको बिथयगत गरी सेवा सुचारु गरिने छ ।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार अन्तर्गत गाउँपालिका, बागमती प्रदेश तथा संघीय सरकारको समन्वय, सहकार्य तथा समपुरक अनुदानमा टोड्के देखि गाउँपालिका भवन निर्माण स्थल सम्म कालोपत्रे गर्ने गरी स्थानीय पुर्वाधार विकास आयोजना सँग मिति २०७८/०९/०२ मा सम्झौता भई यो सडक ठेक्का लाग्ने प्रक्रियामा रहेकोले उक्त आयोजना निर्माण प्रक्रिया के भई रहेको छ सोको जानकारी लिई तत्काल अगाडी बढाउन प्रयत्न गर्नेछु ।
- गाउँपालिकामा विगत देखि सेवाग्राही तथा स्थानीय नागरिक र गाउँपालिका प्रशासन बैकिङ्ग पहुँच बाहिर रहेको अवस्थामा राष्ट्रिय वाणिज्य बैक स्थापना भइसकेकोले सेवालाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- गाउँपालिका भित्र एउटा बहु प्राविधिक शिक्षालय संचालानार्थ पोलि टेक्निक ईन्स्टिच्युटको डि पि आर तयार गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । यसै आ.व. बाट प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन लिने छु ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण पारदर्शी गर्न बैकिङ्ग प्रणालीबाट नियमित भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाएको छ । सामाजिक सुरक्षामा थप नागरिकको अपनत्व अभिवृद्धि गर्न अपाङ्ग परिचय पत्र घुम्ती सेवा प्रवाह मार्फत् वितरण गरिनेछ । बैकिङ्ग प्रणालीबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्य भन्ने प्रभावकारी बनाइने छ र नागरिकको सहतालाई विशेष ध्यान दिइनेछ । असक्त, अपाङ्गता, ९० वर्ष माथीकोलाई वडा वा टोल स्तरबाट नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्न पहल गरिनेछ ।
- नागरिकको स्वास्थ्यमा सहज पहुँच स्थापना गर्ने उद्देश्यले वडा नं. ४ मा १५ शैयाको अस्पताल निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालन भइरहेको र अस्पतालमा रहेका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई परिचालन गरी त्रैमासिक रूपमा गाउँपालिका भित्रका ज्येष्ठ नागरिकहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य जाँच घुम्ती सेवा मार्फत गरिने छ र अस्पतालबाट गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने छु ।
- हाल सम्म गाउँपालिकाको मुख्य-मुख्य सडक खण्डस्मीथ भएको र हुने क्रममा रहेकोमा अब प्रत्येक वर्ष कम्तीमा एक किलोमिटर बाटो गाउँपालिकामा प्राप्त स्रोत मार्फत कालोपत्रे गर्ने र माथिल्लो निकायमा पहल गरी मुख्य सडक कालोपत्रे गर्नेछु ।
- गाउँपालिकाको गतिविधि पारदर्शी तथा पहुँच योग्य र समय सापेक्ष विद्युतीय मैत्री सुशासन कायम गर्न जिन्सी, राजस्व, दर्ता-चलानी र योजना सफ्टवेयर मार्फत् अगाडि बढाइएको छ । साथै सबै वडाहरूमा Internet तथा Intranet को क्षमता विस्तार गरि सेवा प्रवाह गरिएको छ ।
- यस गाउँपालिकाको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र हेराहा ताल संरक्षणार्थ पदमार्ग निर्माण कार्य अगाडी बढाइएको छु । बिन्दुकेशर महादेव तिर्थस्थल संरक्षण तथा निर्माण गरी रात्रि समयमा पनि पुजाआजा गर्न सक्ने गरि सौर्य बत्ती जडान भइसकेकोमा यस्ता स्थलको थप स्तरोन्नती गर्ने निति लिएको छु । साथै बोलेजो मिनि बुद्ध पार्क निर्माण गर्ने, वाकाराहा ताल र डबजोड दरवारको संरक्षण तथा निर्माण अगि बढाइने छ ।

- नागरिकको जीउ, ज्यान जोखिम देखिएको वर्तमान सन्दर्भमा यस गाउँपालिकाका नागरिक समेत कोभिड-१९ बाट प्रभावित भएको स्थितिमा प्रभावित नागरिक साथै कोभिड-१९ को महामारीबाट स्वदेश फर्केका युवाहरूलाई लक्षित गरी आय आर्जनका कार्यक्रम संचालन गर्नेछु ।
- एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई सफलतापूर्वक अगाडि बढिरहेको र आगामी आ.व.मा समेत यसलाई शत प्रतिशत पुर्याउने लक्ष्य साथ थप कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।
- कर्मचारीहरूलाई आफ्नो काम प्रति तटस्थ र प्रतिबद्ध बनाउने छु । हरेक काममा पारदर्शी जवाफदेही र उत्तरदायी बनाई आफ्नो काममा कट्टीबद्ध बनाउन कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि सर्वोत्कृष्ट तथा उत्कृष्ट कर्मचारीलाई निश्चित मापदण्डको आधारमा सम्मान गर्नेछु ।

अब म आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

उपस्थित सम्पूर्ण गाँउ सभा सदस्य ज्यूहरु,

क) पूर्वाधार तथा संरचना विकास:

- स्थानीय सरकारको प्रथम कार्यकाल समाप्त भई दोस्रो कार्यकालका लागि जन-प्रतिनिधि निर्वाचन भई आएको अवस्थामा गाउँपालिकाको सेवालाई जनताको नजिक पुर्याउन आवश्यक कदम चालिनेछ । गाउँपालिकामा पूर्वाधार विकास निर्माणका कार्यहरूलाई जनताले अनुभुत गर्न सक्ने गरी जनमूखी, पारदर्शी, परिणाममूखी बनाईनेछ ।
- पूर्वाधार विकास कार्यक्रमलाई दिगो विकासको अवधारणा अनुसार स्थानीय नागरिकले प्रत्यक्ष अनुभव गर्ने गरी अगाडी बढाईने छ । साथै विकासलाई एकिकृत र प्रभावकारी बनाउन आवधिक योजना निर्माण, मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माण गरी त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नेछु ।
- गाउँपालिका भित्रको प्रत्येक वडामा कम्तिमा एक/एक वटा गाउँपालिका स्तरीय गौरवका आयोजनाहरू संचालन गरिनेछ ।
- नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाले रिडरोड बनाउने योजना अनुसार विस्तृत अध्ययनको काम सकिसकेकाले, आगामी आ.व.०७९।८० मा संघीय सरकार र प्रदेश सरकार सँग समपूरक अनुदान मार्फत रिडरोड कालोपत्रे बनाउने प्रक्रिय अगाडी बढाइने छ ।
- स्थानीय तहको केन्द्र देखि प्रत्येक वडा कार्यालयसम्मको सडकको स्तरोन्नती गरी स्थानीय सडकहरू निर्माण गर्दा सडक छेउका नाला अनिवार्य रुपमा बनाउने साथै सम्पूर्ण सडक धुलो र हिलो मुक्त बनाइ बाह्रै महिना सहज रुपमा संचालनमा ल्याइनेछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट गरिने सार्वजनिक निर्माणका कार्यमा स्थानीय उपकरणको उपयोगमा बढी जोड दिईनेछ र अनिवार्य रुपमा मेशिनरी औजार प्रयोग गर्नु पर्ने ठाउँमा गाउँपालिकाकै मेशिन प्रयोग गर्न लगाईनेछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट हुने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई दोसल्ला सहित पुरस्कृत तथा कदरपत्रले सम्मान गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- फोहोरमैलाको वर्गीकरण गरी ल्याण्ड फिल्ड साईड (land Field Side) निर्माण गरि फोहोरमैला मुक्त गाउँपालिका बनाइने छ । कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई घर भित्रैबाट वर्गीकरण गरी उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको विषयगत भवन निर्माण भएको र प्रशासकीय भवन निर्माण प्रक्रिया हाल सम्म पनि अगाडी नबढेकाले प्रशासकीय भवन निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाउनेछु ।
- गाउँपालिकाबाट विनियोजित योजनामा नगद लागत सहभागिता हुने नीति लिइनेछ । योजना सम्भौता गर्न आउँदा उपभोक्ताको तर्फबाट गरिने नगद सहभागिता वापतको रकम

गाउँपालिकाको संचित कोष खातामा नगद जम्मा गरेको भौचर पेश गर्नु पर्नेछ । साथै उपभोक्ता समितिबाट संचालित योजनाहरूमा उपभोक्ता समितिले गाउँपालिकामा योजना सम्झौता गर्दा दर्ता स्वरूप निश्चित शुल्क तिर्नुपर्ने प्रावधानलाई निरन्तरता दिएको छ ।

- गाउँपालिकामा हाल न्यायिक कार्य सम्पादन हुन नसकेकोमा आगामी दिनमा मौजुदा कर्मचारीहरूलाई उपाध्यक्ष सँग समन्वय गराई गाउँपालिकाबाट हुने न्यायिक सम्पादन कार्य चुस्त बनाइने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने सम्पूर्ण भवनको नक्सा पास अनिवार्य गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- सम्बन्धित योजना क्षेत्रमा एक योजना दश विरुवा रोप्ने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- सडक निर्माणका योजनाहरूमा कम्तिमा २० प्रतिशत रकम bio–engineering मा प्रयोग गर्ने ।
- नयाँ सडक निर्माण कार्यलाई कम प्राथमिकता दिई मौजुदा सडकहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि कालोपत्रे बनाउन आवश्यक पहल गर्नेछु ।

ख) आर्थिक विकास

कृषि विकास तथा सहकारी

- सहकारी क्षेत्रमा भइरहेको विकृतिलाई अन्त्य गर्दै सहकारी क्षेत्रलाई रोजगारमुखी बनाइनेछ । एकै प्रकृतिका सहकारीहरू मर्ज गरी गाउँपालिकामा क्षेत्रगत एक सहकारी मात्र सञ्चालन गर्ने नीति लिईनेछ । गाउँपालिकाबाट हुने अनुदानको कार्यक्रममा सहकारी संस्थालाई आवद्ध गरिनेछ । सम्पूर्ण सहकारी संस्थामा COPOMIS लागु गरिनेछ । सहकारीलाई उद्देश्य बाहिर जान नदिने र त्यसो गरेमा तत्काल खारेज गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रको विकासमा कृषक समूह, समिति, सहकारी, गैर सरकारी संस्थासँग साभेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।
- सहकारी संस्थाहरू एक आपसमा मर्ज गरेर सक्रिय बनाइने छ । नागरिक, सहकारी र गाउँपालिकाको निष्पक्षिय सम्बन्धबाट कृषि कार्यक्रमहरू अगाडी बढाइने छ ।
- कृषि उपजमा प्रयोग हुने किटनाशक औषधीलाई निरुत्साहित गरी Organic उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएका कृषि उपजहरूलाई प्रत्येक वडामा निर्माण भएका कृषि उपज संकलन केन्द्र मार्फत बजारिकरण गर्न गाउँपालिकाले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने र गाउँपालिका स्तरीय संकलन केन्द्र निर्माण भएकोमा अब कर्मचारी व्यवस्थापन गरी संकलन केन्द्र व्यवस्थित बनाइने छ ।
- कृषि तथा पशुपालनलाई व्यावसायीक बनाउन गाउँपालिकाले विक्रिको आधारमा प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ र कृषि विकासको छुट्टै रणनीति बनाइ कार्यान्वयन गरिने छ । साथै शितभण्डार निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाउने छु ।
- कृषि क्षेत्रमा दिईने अनुदानलाई पारदर्शी, अनुमानयोग्य बनाउन कृषक समूह गठन तथा दर्ता कार्यक्रम गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा कृषि बाली तथा तरकारी बाली र फलफूल नर्सरी स्थापना गरिने छ । गाउँपालिकामा उत्पादन हुने तरकारी तथा फलफूलको भण्डारण, बजारीकरण तथा उत्पादनका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय तरकारी तथा फलफूलको परल मूल्य तोकिने छ । गाउँपालिका भित्रको उत्पादन पुर्ण Organic बनाई त्यसलाई बजार प्रवर्द्धन गरिने छ । सम्पूर्ण कृषि फर्मलाई कृषि उत्पादनमा केन्द्रित हुन

आव्हान गरिने छ । कृषक संग अध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत कृषकको समस्या समाधान गर्न प्रयत्न गरिने छ ।

- कृषक तथ्याङ्कलाई अध्यावधिक गरिने छ र कृषि विमा कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।
- स्थानीय स्तरमा नै प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्न पहल गरिनेछ । जैविक खेती गर्न कृषकलाई प्रोत्साहन गरिने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सहकारीको नियमनको साथै पालिकाबासी बेरोजगार सीपमुलक जनशक्तिलाई सहकारीसंग आवद्ध गरी स्वरोजगार सहकारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- माटो परिक्षण गरि सम्भाव्यता बालीलाई सिफारिस गरी कृषि चुनालाई प्रयोगमा ल्याइनेछ । प्रत्येक वडामा उत्पादन बढी हुने बाली पहिचान गरि एक वडा एक कृषि कार्यक्रम संचालनमा ल्याइने छ ।
- कृषि भूमिलाई बाह्रै महिना सिंचित गर्नको लागि कुलो निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- पशु विमामा पालिकाबाट छुट दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- भू-स्याहा कुकुर नियन्त्रण तथा वन्द्याकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- पशुपालन व्यवसायलाई बैज्ञानिकरण गरिनेछ ।
- सहकारी मार्फत मल, बिउको व्यवस्थालाई सहज बनाइनेछ ।

ग) सामाजिक विकास:

शिक्षा युवा तथा खेलकुद

- माध्यमिक शिक्षा सम्मको अध्ययनलाई निःशुल्क बनाइनुका साथै भर्ना शुल्क पनि निःशुल्क बनाइने छ । विभिन्न छात्रवृत्तिका कार्यक्रम ल्याइने छ ।
- विद्यालय बाहिर शून्य बालबालिका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । जस अन्तर्गत गाउँपालिका भित्रका गरिब, अति विपन्न, असहाय तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई शिक्षाको पहुँचमा सहजै पुर्याउन लागि सहायता रकम मार्फत् अध्ययन कार्यक्रम निरन्तरता दिने गरी अगाडी बढाइनेछ ।
- सबै सामुदायिक विद्यालयहरुमा अध्ययनरत छात्राहरु तथा शिक्षिकाहरुलाई शिक्षामा नियमितता कायम राख्न निःशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरणलाई निरन्तरता दिइनेछ । स्यानिटरी प्याड गुणस्तरीय वितरण गरिने छ ।
- सामाजिक विसंगती विरुद्ध यूवा नीति अवलम्बन गरिएको छ । समाजमा भएका सबै खाले विभेद, असुरक्षा, भेदभाव, हिंसा र निरक्षरताका विरुद्ध गाउँगाउँमा यूवा परिचालन गरिनेछ । यसका लागि युवा सचेतना कार्यक्रम पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ ।
- सामुदायिक अध्ययन केन्द्रलाई सक्रिय बनाइनेछ । कर्मचारी पर्याप्त राखिने छ ।
- विद्यालयमा विद्यार्थीको संख्या र आवश्यक शिक्षक संख्या हेरी दरबन्दी मिलानको कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ । विद्यालय मर्जको कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।
- सम्पूर्ण गाउँपालिका भित्रका विद्यालयमा आगामी आ.व. ०७९/०८० सम्म वास सहितको अपाङ्गमैत्री शौचालय निर्माण गरिनेछ । साथै सम्पूर्ण विद्यालयलाई अपाङ्गमैत्री/बालमैत्री बनाइनेछ ।
- सम्पूर्ण विद्यालयहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाई सिकाईको वैकल्पिक उपाय खोजी गरिनेछ । मातृभाषा शिक्षालाई जोड दिइनेछ । यसका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण भइसकेको अवस्था रहेको छ ।
- प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयमा हप्ताको एक कक्षामा गाउँपालिकाबाट कर्मचारी खटाई व्यवहारिक शिक्षाको कक्षा लिने व्यवस्था मिलाई शाखागत शिक्षा प्रदान गरिनेछ ।

- खेलकुद विकासका लागि अध्यक्ष कार्यक्रम संचालन गरिने नीति लिएको छु । यस अन्तर्गत आगामी आ.व.मा गाउँपालिका भित्रको खेलकुद विकासको लागि घुम्ति प्रशिक्षकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालयका प्र.अ.सँग कार्य सम्पादन करार सम्झौता गरी शैक्षिक गुणस्तर सुधार्न जोड दिईनेछ । कार्य सम्पादनको आधारमा उत्कृष्ट शिक्षकलाई पुरस्कृत गरिने तथा विद्यालयका प्रधानाध्यापक सकेसम्म स्थायी शिक्षकलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई तालिमको व्यवस्था गरी विद्यालय विकासको लागि जवाफदेही बनाइने छ ।
- निलकण्ठ बहुमुखि क्याम्पससँग शैक्षिक साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निलकण्ठ नगरपालिकासँग आवश्यक समन्वय गरी अगाडी बढ्ने नीति लिएको छु ।

स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति:

- नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाको सेवालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ । थप अन्य आवश्यक उपकरणहरु उपलब्ध गराइने छ ।
- स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यस आ.व.मा नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका सम्पूर्ण नागरिकलाई स्वास्थ्य विमा गराईनेछ । अति विपन्न दलित, अल्प संख्याकको स्वास्थ्य विमा गर्न गाउँपालिकाले सघाउने नीति लिएको छु ।
- गुणस्तरीय आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सम्पूर्ण नागरिकहरुको पहुँचमा पुर्याउने नीति लिएको छु । महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक, आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक पुर्वाधार सुदृढिकरण, औजार उपकरण औषधिको व्यवस्था, स्वास्थ्यकर्मीहरुको क्षमता अभिवृद्धि, दक्ष स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्था, स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई पुरस्कार तथा उत्प्रेरणको व्यवस्था, स्वास्थ्यमा सुचना संचार प्रणालीको व्यवस्था लगायत विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- Zero Home Delivery अर्थात् पुर्ण संस्थागत सुत्केरी गाउँपालिका बनाउने नीति लिएको छु । यसका लागि हाल स्वास्थ्य संस्थामा रहेका बर्थिङ सेन्टरहरुको भौतिक पुर्वाधार सुदृढिकरण, औजार उपकरण तथा आवश्यक मात्रामा औषधिको उपलब्धता गराईनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्रका गरिब, असहाय, विपन्न, अशक्त तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको लागि घुम्ति स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ ।
- ल्याव सेवालाई व्यवस्थित गरी गाउँपालिका बासीहरुको प्रयोगशाला जाँच कार्यक्रमलाई अगाडि बढाईनेछ ।
- नागरिक आरोग्य केन्द्रलाई नयाँ प्रभावकारी बनाइनेछ साथै उपयुक्त स्थानबाट सेवा प्रदान गरी आएको सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- नेत्रावती डबजोड अस्पताललाई सुविधा सम्पन्न बनाइनेछ ।
- जटिल रोगीहरुलाई दिँदै आएको यातायात खर्चलाई बढाएर दोब्बर बनाइनेछ ।
- आकास्मिक रुपमा स्वास्थ्य संस्थाबाट पेसेन्ट (रिफर) गरिएमा विरामीलाई एम्बुलेन्स खर्च दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा इन्टरनेटको व्यवस्था गरी टेलि मेडिसिन र सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- गर्भवती र सुत्केरी महिलासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस अन्तर्गत पोषण तथा भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।

- सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकालाई तालिम, गोष्ठी, बैठक, फिल्डमा गए बापतको यातायात खर्च र सञ्चार खर्च समेत उपलब्ध गराइनेछ ।
- गाउँपालिकामा आकस्मिक रुपमा बिरामी परेका नागरिकहरुको उद्धार गर्न घुम्ती एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।

लक्षित वर्ग (महिला, बालबालिका तथा अन्य)

- योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नीति निर्माणमा महिला, एकल महिला, दलित, जनजाती, बालबालिका, अपाङ्ग, अल्पसङ्ख्यकको अर्थपूर्ण सहभागिता गराउने नीति लिईनेछ । समावेशीकरणको लागि क्षमता विकास कार्यक्रम र पूर्वाधार विकासको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सहिद परिवारसँग स्थानीय सरकार नीति अनुरूप संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि भएको जनयुद्ध तथा विभिन्न जनआन्दोलनमा सहादत प्राप्त सहिद परिवारको व्यक्ति तथा घाईते/अपाङ्गहरुको क्षमता विकासका लागि आयमूलक तालिम संचालन गरिनेछ ।
- विपन्न तथा पिछडिएका वर्गहरु लक्षित गरी सशक्तिकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणालाई संस्थागत विकास गर्ने नीति लिईने छ ।
- बाल क्लब गठनलाई प्राथमिकता दिई बाल सञ्जाल एवं बालबालिकाको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरी बालमैत्री गाउँ तुल्याउने नीति अंगीकार गरिने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सम्पर्क हुने सबै भौतिक संरचनालाई अपाङ्गमैत्री बनाउदै लगिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहिचान गरी घुम्ती सेवा प्रदान गरी परिचयपत्र वितरण गरिने छ ।
- दलित एवं पिछडिएका परेको वर्गको हक अधिकारको प्रवर्द्धन एवं निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता अभिवृद्धि गर्दै सशक्तिकरण, क्षमता विकास सीप विकास एवं चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- महिला विरुद्ध हुने विभिन्न किसिमका हिंसा नियन्त्रण र विभेद अन्त्य गर्ने नीति लिइनेछ । घरेलु हिंसा निरूपण, बहुविवाह, बालविवाह उन्मुलन, महिला हिंसा र महिला अधिकार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- एकल तथा विपन्न महिलाहरुको जीवनस्तर सुधार्नको लागि विभिन्न सीप तथा आयमूलक कार्यक्रमहरु संचालनमा विशेष जोड दिईनेछ ।
- महिला, अशक्त, असहाय, वृद्ध, विपन्न वर्गको कानुनी परामर्शका लागि कानुनी परामर्श डेस्क संचालन गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- निर्माण हुने भवन लगायत भौतिक संरचनाहरु अपाङ्गमैत्री बनाइनेछ ।
- अपाङ्ग लक्षित क्षमता विकास तथा सीप विकास सम्बन्धी कार्यहरु समन्वयात्मक रुपमा गरिनेछ ।
- अल्पसंख्याक जाती पहिचान गरी सामाजिक सुरक्षामा समावेश गर्ने लक्ष्य नीति लिएको छु ।
- महिला आय-आर्जनका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- गरिब सँग विश्वेश्वर कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- कोरोना महामारीबाट प्रभावित भई स्वदेश फिर्ता भएका नागरिकलाई उनीहरुको सीपलाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम ल्याउने छु ।

घ) खानेपानी तथा सिंचाई

- गाउँपालिका भित्र खानेपानीको मुहान विवाद गर्न नपाईने तथा मुहान दर्ता गर्न नपर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ । खानेपानीको अभावलाई मुक्त गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । खानेपानीको समस्या समाधान गर्न मिटर जडित एक घर एक धारा प्रणालीलाई अवलम्बन गरी खानेपानीको वितरणलाई सहज बनाईनेछ ।
- बृहत खानेपानी तथा सिंचाई आयोजना संचालनका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी अगाडी बढिनेछ ।
- ठुला खानेपानी तथा सिंचाई आयोजनाको अतिरिक्त तत्कालको लागि समस्या समाधान गर्न गाउँपालिका स्तरीय साना आयोजना पनि अगाडी बढाउने नीति लिएको छु ।
- खानेपानीको जाँच गरी नागरिकको स्वच्छ पिउने पानीको अधिकारको सुनिश्चित गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका पानीको मुहान संरक्षण गरिनेछ ।

ङ) पर्यटन क्षेत्र

- पर्यटकीय हव बनाउने उद्देश्य सहित गाउँपालिकाको पर्यटकीय स्थल वाकाराहा नजिक ज्फभ क्तबथ संचालनमा ल्याउने छ र Home Stay प्रवर्द्धनका निमित्त स्थानीय नागरिक तथा युवाहरुलाई सक्रिय बनाईनेछ ।
- पर्यटन पवर्द्धन गर्न पर्यटन सम्मेलन गरी यस ठाउँको सम्भावनालाई प्रचारप्रसार गरिनेछ । यसले कोरोना भाईरसको कारण थिलोथिलो भएको पर्यटन ब्यावसायलाई केहि हदसम्म माथि उकास्न सहयोग पुर्याउँछ र पर्यटकको संख्यामा बृद्धि हुनेछ ।
- ऐतिहासिक पुरातात्विक महत्वको मठ मन्दिर, गुम्बा, पार्टी पौवाको संरक्षण र संवर्द्धन गरिनेछ । बौद्ध शिक्षा शिविर सञ्चालन गरिनेछ । डबजोड दरवार संरक्षणको लागि पुरातात्विक विभागसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- पर्यटन क्षेत्रहरुको विज्ञ बोलाई यस आ.व. को सुरुवातमै विज्ञहरुको छलफलबाट राय परामर्श लाई यस क्षेत्रको सुधारमा विशेष पहल गर्नेछु ।
- सहिद रामचन्द्रको सालिक निर्माण तथा पार्क निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

च) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- विकास कार्यहरु संचालन गर्दा दिगो विकासको अवधारणा अनुरोध वातावरणीय पक्षको मूल्याङ्कन गरी विकासका कार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- यस आ.व. मा गाउँपालिका भित्रको सम्पूर्ण नदी तथा खोला नालाको I.E.E गरी दहत्तर वहत्तरको क्षेत्र वृहत बनाइने छ ।
- प्रत्येक योजना निर्माण गर्दा विरुवा रोप्ने र जगेर्ना गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा एक/एक वटा समिति निर्माण गरी वन तथा वातावरण संरक्षणका निम्ति परिचालन गरिनेछ । साथै वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको चोरी सिकारी नियन्त्रण गरिनेछ ।
- बाढी नियन्त्रणको लागि जोखिमयुक्त ठाउँमा विरुवा रोप्ने कार्यक्रम तय गरिनेछ । त्यसै गरी बाढी पहिरो हुने भु-क्षय नियन्त्रण गर्न र जोखिमयुक्त बस्तीमा नदि खोला नियन्त्रणको लागि आवश्यक तटबन्ध निर्माण कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छु ।

- मानव तथा प्राकृतिक सिर्जित प्रकोपलाई मध्यनजर गर्दै विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी अभिमुखीकरण कार्यक्रम स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशिल तथा प्रकोप भण्डारण सामग्रीको व्यवस्थापन गरिनेछ । प्रकोप पिडीतलाई उद्धार, राहत कार्यक्रम तथा पुनः स्थापना निमित्त कोषबाट खर्च व्यहोरिनेछ ।
- वातावरणीय पर्यावरणमा असन्तुलन भई वन समेत क्षति हुने भएकोले खोटे संकलन कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने व्यवस्था मिलाउने नीति लिएको छु । साथै वन क्षेत्र विस्तारलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।
- पालिका भित्र कुनै पनि विपद् आइपरेमा त्यसलाई तत्काल व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सामानको जोहो गरी उद्धार तथा व्यवस्थापन मिलाइनेछ ।

छ) सूचना प्रविधि, संस्थागत सेवा प्रवाह र सुशासन

- सेवालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाई विद्युतीय शासनको अवधारणा लागू गर्ने नीति लिएको छु । कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरी दक्ष बनाइनेछ ।
- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू एवं विषयगत निकायका कर्मचारीको क्षमता विकास गर्न विभिन्न खाले तालीम एवं सीप विकास सम्बन्धी गोष्ठीहरू आयोजना गर्ने एवं अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने नीति लिएको छु । आ.व.को सुरुवात मै सबै जनप्रतिनिधिहरूलाई आवश्यक नियम कानून सम्बन्धि ज्ञान अभिवृद्धि गरिने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी एवं व्यवस्थित गरिनेछ । बैकिङ्ग सेवा विस्तार भएकोले सुरक्षा भत्ता वितरण बैंक खाता मार्फत गर्ने वितरणलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाउनेछु ।
- सूचना प्रविधिमैत्री गाउँ निर्माणको नीति अवलम्बन गरिएको छ । नेत्रावती डबजोड गाउँपालिकाका सम्पूर्ण क्षेत्र भित्र संचार सेवाको विस्तारको निरन्तरता तथा क्षमता अभिविद्धि गरिनेछ ।
- शत प्रतिशत व्यक्तिगत घटना दर्ता अभियान सञ्चालनार्थ आवश्यक कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- नागरिकहरूको बढी चाप रहने बजार क्षेत्र वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क (Free) वाइफाईको व्यवस्था गरिने छ ।

उपस्थित सम्पूर्ण गाँउ सभा सदस्य ज्यूहरु,

अन्त्यमा:

नीति तथा कार्यक्रममा राखिएका विषयहरू पुरा नभएसम्म निरन्तरता दिने प्रतिवद्धता जनाउँदै यस गाउँपालिकाको बजेट निर्माण, नीति कार्यक्रम र निर्णय कार्यान्वयन प्रक्रियामा सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, कर्मचारीहरू, सेवाग्राही तथा गाउँपालिकाबासी सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

मेघनाथ रिजाल
अध्यक्ष

